

**ОТВОРЕН ЗАДОЛЖИТЕЛЕН ПЕНЗИСКИ ФОНД
НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД**

Финансиски извештаи

за годината што завршува на 31 декември 2012 година

со Извештај на независниот ревизор

СОДРЖИНА

	Страна
Извештај на независниот ревизор	
Извештај за нето средствата	1
Извештај за работењето	2
Извештај за промените на нето средствата	3
Финансиски показатели според сметководствените единици	4
Извештај за бројот на сметководствени единици	5
Белешки кон финансиските извештаи	6 – 23
Прилози кон финансиските извештаи	24 - 39

Извештај на независниот ревизор до членовите на Отворениот задолжителен пензиски фонд НЛБ Пензиски фонд

Извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на Отворениот задолжителен пензиски фонд НЛБ Пензиски фонд ("Фондот") кои се состојат од извештајот за нето средствата на Фондот на 31 декември 2012 година и извештајот за работењето, извештајот за промените на нето средствата, финансиски показатели според сметководствени единици и извештајот за бројот на сметководствени единици за годината тогаш завршена и белешките, кои се состојат од преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството на Фондот е одговорно за изготвување и реална презентација на овие финансиски извештаи во согласност со законската регулатива применлива за пензиските фондови во Република Македонија, како и за таква интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за да се овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално значајни грешки, било да се резултат на измама или ненамерно направени грешки.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да искажеме мнение за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Овие стандарди изискуваат да се придржуваме на релевантните етички стандарди и да ја планираме и да ја извршиме ревизијата со цел да се здобиеме со разумна увереност дека финансиските извештаи не содржат материјално значајни грешки.

Ревизијата вклучува спроведување на процедури за добивање на ревизорски докази за износите и образложенијата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од нашите проценки, вклучувајќи ги и проценките на ризиците за значајни грешки во финансиските извештаи како резултат на измама или ненамерно направени грешки. Во проценувањето на овие ризици, ги разгледавме соодветните интерни контроли воспоставени за изготвување и реално прикажување на финансиските извештаи со цел да дизајнираме ревизорски процедури соодветни на околностите, но не и за да изразиме мнение за ефикасноста на интерните контроли. Ревизијата исто така вклучува осврт на користените сметководствени принципи и значајните проценки направени од раководството, како и оценка на адекватноста на прикажувањето на информациите во финансиските извештаи.

Ние сме убедени дека ревизорските докази кои ги добивме се достаточни и соодветни за да обезбедат основа за нашето мнение.

Мнение

Според наше мнение, финансиските извештаи реално и објективно ја прикажуваат финансиска состојба на Фондот на 31 декември 2012 година, како и неговата финансиска успешност, промените на нето средствата и промените на бројот на сметководствени единици за годината тогаш завршена, во согласност со законската регулатива применлива за пензиските фондови во Република Македонија.

Останати прашања

Финансиските извештаи на Фондот за годината завршена на 31 декември 2011 година беа ревидирани од друг ревизор, чијшто извештај издаден на 26 март 2012 година исказа мнение без резерва за финансиските извештаи.

Скопје, 27 март 2013 година

ОВЛАСТЕН РЕВИЗОР НА РМ
Гордана Никушевска

КПМГ Македонија ДОО
УПРАВИТЕЛ
Гордана Никушевска

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

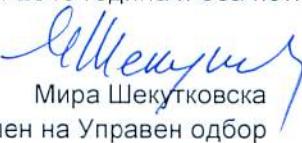
Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012

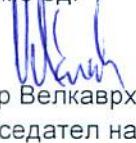
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

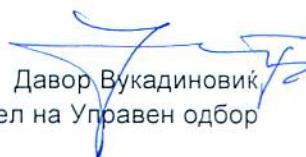
Извештај за нето средствата на ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд

	Беле шки	Годината завршена на 31 декември 2012	2011
Парични средства	3	28.724	18.325
Побарувања по основ на вложувања		1.071	2.620
Побарувања од Фондот на ПИОМ	4	95.757	397
Вложувања во хартии од вредност и депозити (Образец 6)	5	9.658.132	7.418.404
• Финансиски средства кои се чуваат за тргување		1.799.790	1.087.671
• Финансиски средства кои се расположливи за продажба		5.768.561	4.705.460
• Финансиски средства кои се чуваат до достасување		2.089.781	1.625.273
Вкупни средства (Образец 7)		9.783.684	7.439.746
Обврски за пренос на средства на други пензиски фондови по основ на промена на членство	6	22	-
Обврски кон пензиското друштво		8.671	4.139
Останати обврски на фондот		321	314
Вкупни обврски		9.014	4.453
Нето средства на Фондот		9.774.670	7.435.293
Број на издадени сметководствени единици		70.207.432,697917	57.636.547,137272
Вредност на сметководствената единица		139,225567	129,003093
Парични приливи по основ на уплатени придонеси од членови на фондот		8.304.148	6.596.523
Парични приливи по основ на пренос на средства од други фондови од промена на членство		37.589	31.088
Парични одливи по основ на исплатени пензии односно пензиски надоместок		(12.019)	(6.910)
Парични одливи по основ на преноси на средства во други фондови од промена на членство		(50.476)	(40.064)
Добавка/(Загуба) од тековната финансиска година		762.975	281.489
Акумулирана добавка/(загуба) од претходните години		726.233	444.744
Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба	7	6.220	128.423
Вкупно обврски во однос на изворите на средства		9.774.670	7.435.293

Финансиските извештаи прикажани на страниците од 1 до 39 се одобрени од Управниот Одбор
на 22 март 2013 година и беа потпишани во нивно име од:

Мира Шекутковска
Член на Управен одбор

Петер Велкаврх
Заменик претседател на
Управен одбор

Давор Вукадиновиќ
Претседател на Управен одбор

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
 (сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за работењето на ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд

	Белешки	Годината завршена на 31 декември	
		2012	2011
Приходи од вложувања			
Приходи од камати и амортизација на премијата/дисконтот на хартиите од вредност кои достасуваат на фиксен датум	8	443.327	406.893
Приходи од дивиденди	9	41.661	28.214
Реализирани капитални добивки (Образец 8)	10	183.055	5.410
Позитивни курсни разлики од монетарни ставки без финансиските инструменти		23.698	26.695
Други неспомнати приходи		7	24
Вкупни приходи од вложувања		691.748	467.236
Расходи			
Трошоци од работењето со пензиското друштво и чуварот на имот	11	51.996	39.398
Расходи по основ на камати		-	-
Реализирани капитални загуби (Образец 8)	12	7.782	113.134
Негативни курсни разлики од монетарни ставки без финансиските инструменти		32.817	25.619
Расходи за брокерски провизии и останати посреднички трошоци	13	2.104	1.038
Други расходи		10	8
Вкупни расходи		94.709	179.197
Нето добивка/(загуба) од вложувања во хартии од вредност		597.039	288.039
Нереализирана капитална добивка/(загуба) од вложувања во хартии од вредност (Образец 9)			
Нето курсни разлики од вложување во финансиски инструменти (Образец 9)	14	166.047	(6.584)
		(111)	34
Вкупно нереализирани добивки/загуби од вложувања во хартии од вредност		165.936	(6.550)
Нето зголемување/(намалување) на нето средствата од работење на пензискиот фонд		762.975	281.489

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за промените на нето средствата на ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд

	Годината завршена на 31 декември 2012	2011
Нето добивка/(загуба) од вложувања	597.039	288.039
Вкупно нереализирана добивка/(загуба) од вложувања во хартии од вредност	165.936	(6.550)
Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба	<u>(122.203)</u>	<u>(80.790)</u>
Зголемување/(намалување) на нето средствата на пензискиот фонд	640.772	200.699
Парични приливи по основ на уплатени придонеси	1.707.626	1.539.472
Парични приливи на средства од други пензиски фондови од промена на членство	6.501	6.922
Парични одливи по основ на исплатени пензии/пензиски надоместок	<u>(5.109)</u>	<u>(2.327)</u>
Парични одливи на средства во други пензиски фондови од промена на членство	<u>(10.413)</u>	<u>(10.358)</u>
Вкупно зголемување/(намалување) на нето средствата од трансакции со сметководствени единици на пензискиот фонд	1.698.605	1.533.709
Вкупно зголемување/(намалување) на нето средствата	2.339.377	1.734.408
Нето средства		
На почетокот на периодот	7.435.293	5.700.885
На крајот на периодот	<u>9.774.670</u>	<u>7.435.293</u>
Број на сметководствени единици		
Издадени сметководствени единици врз основа на уплатени придонеси	12.637.398,921388	12.078.188,668561
Издадени сметководствени единици врз основа на пренос на средства од други фондови од промена на членство	48.357,422070	54.306,911072
Повлечени сметководствени единици врз основа на исплата на пензии/пензиски надоместоци	<u>(37.496,830695)</u>	<u>(18.278,881465)</u>
Повлечени сметководствени единици врз основа на пренос на средства во други пензиски фондови од промена на членство	<u>(77.373,952118)</u>	<u>(81.231,253124)</u>
Број на сметководствени единици	12.570.885,560645	12.032.985,445044

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

Финансиски показатели според сметководствени единици за ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд

	Годината завршена на 31 декември 2012	2011
Нето средства на пензискиот фонд на почетокот на периодот	7.435.293	5.700.885
Број на сметководствени единици на почетокот на периодот	<u>57.636.547,137272</u>	<u>45.603.561,692228</u>
Вредност на сметководствената единица на почетокот на периодот	<u>129,003093</u>	<u>125,009646</u>
Нето средства на пензискиот фонд на крајот на периодот	9.774.670	7.435.293
Број на сметководствени единици на крајот на периодот	<u>70.207.432,697917</u>	<u>57.636.547,137272</u>
Вредност на сметководствената единица на крајот на периодот	<u>139,225567</u>	<u>129,003093</u>

Дополнителни показатели и податоци

Однос помеѓу расходите и просечните нето средства на пензискиот фонд ¹	0,006181	0,006095
Однос помеѓу нето добивката/(загубата) од вложувањата на пензискиот фонд и просечните нето средства на пензискиот фонд	0,068210	0,043416
Стапка на принос на пензискиот фонд	6,00%	8,80%

¹ Просечните нето средства на пензискиот фонд се добиваат кога збирот на вредностите на нето средствата на пензискиот фонд од последниот пресметковен ден од месеците во периодот кој е предмет на анализа ќе се подели со бројот на месеците

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за бројот на сметководствени единици на ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд

	Број на сметководствени единици	Извори на средствата на Фондот
На почетокот на периодот	57.636.547,137272	6.580.637
Издадени сметководствени единици врз основа на уплатени придонеси во текот на периодот	12.637.398,921388	1.707.626
Издадени сметководствени единици врз основа на пренос на средства од други пензиски фондови од промена на членство во текот на периодот	48.357,422070	6.501
Повлечени сметководствени единици врз основа на исплата на пензии/пензиски надоместоци	(37.496,830695)	(5.109)
Повлечени сметководствени единици врз основа на пренос на средства во други пензиски фондови од промена на членство	(77.373,952118)	(10.413)
Вкупен број на сметководствени единици на крајот на периодот	70.207.432,697917	8.279.242
Вредност на сметководствената единица		
На почетокот на периодот	129,003093	
На крајот на периодот	139,225567	

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

1. Профил на Фондот

Отворениот задолжителен пензиски фонд НЛБ Пензиски фонд претставува отворен инвестиционен фонд (во понатамошниот текст "Фондот") кој е основан и работи согласно Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 29/2002, 85/2003, 40/2004, 113/2005, 29/2007, 88/2008, 48/2009, 81/2009, 50/2010, 171/2010, 36/2011 и 98/2012).

Фондот е основан врз основа на Одобрение бр.01-01 од 09.06.2005 година, издадено од страна на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (Агенцијата). Фондот е основан со цел прибирање средства од придонесите на осигурениците, членови на Фондот и инвестиирање на прибраните средства со цел зголемување на вредноста на средствата на Фондот, заради обезбедување на исплата на пензии на членовите на Фондот.

Фондот започна да функционира на 1 јануари 2006 година.

Фондот претставува посебен имот, без правен субјективитет, кој го сочинуваат средствата од придонесите на членовите и приносите од инвестираните средства. Фондот е сопственост на неговите членови и поединечните сопственички права на членовите се определени од износот на средства на нивните индивидуални сметки. Средствата на сметката на членот на Фондот се дел од неговиот личен имот.

Средствата на Фондот се целосно одвоени од средствата на Друштвото за управување и не можат да бидат предмет на побарување ниту врз нив може да биде спроведено извршување од страна или за сметка на доверител.

Со Фондот управува Акционерското друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови НЛБ Нов пензиски фонд - Скопје, основано на 17.05.2005 година врз основа на Дозвола бр.1 од 04.04.2005 година за основање на друштво за управување со пензиски фондови, издадена од Агенцијата.

Адресата на регистрираното седиште на Друштвото е:

Водњанска бр.1
1000 Скопје
Република Македонија

Основачи на Друштвото се Нова Љубљанска Банка д.д. - Љубљана (НЛБ д.д. Љубљана) со учество од 51% во акционерскиот капитал и НЛБ Тутунска Банка АД - Скопје со учество од 49% во акционерскиот капитал.

Единствена дејност на Друштвото е управување со пензиски фондови.

Чувар на имот на Фондот е Комерцијална банка АД Скопје (до 19 ноември 2009 година чувар на имот на Фондот беше Народна банка на Република Македонија).

Друштвото има склучено договори за посредување при купопродажба на хартии од вредност на домашниот пазар со Илирика Инвестментс АД Скопје, Фершпед Брокер АД Скопје и Комерцијална Банка АД Скопје и АКЈенсен Лтд. Лондон, Ковен енд компани ЛЛЦ, Уни Кредит Банка дд Љубљана и Комерц Банк АД Лондон за странските пазари

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

Управа

Управувачката структура на Друштвото на 31 декември 2012 година е следна:

Надзорен одбор

Аљоша Уршич	Претседател
Јорданка Грујоска	Член
Мојца Осолник Видемшек	Член
Или Марку	Независен член

Управен одбор

Давор Вукадиновик	Претседател
Петер Велкаврх	Заменик претседател
Мира Шекутковска	Член

Одговорност за финансиско известување

Одговорност на Друштвото, за секоја деловна година, е подготовка на финансиски извештаи кои даваат вистинит приказ на финансиската состојба на Фондот, резултатите од неговото работење и промените на нето вредноста на имотот на членовите на пензискиот фонд, во согласност со применливи сметководствени стандарди и водење на соодветни сметководствени евиденции.

Агенцијата го пропишува сметковниот план, формата и содржината на основните финансиски извештаи, дополнителните финансиски извештаи, како и содржината на одделните сметки во сметковниот план.

Друштвото е одговорно за водење на соодветни сметководствени политики кои доследно ќе се применуваат и со прифатлива точност ќе ја изразуваат финансиската состојба на Фондот.

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

2. Сметководствени политики

Содржината на поважните сметководствени политики е изложена во продолжение. Сметководствените политики прикажани во продолжение се применувани конзистентно за сите периоди прикажани во овие финансиски извештаи.

2.1 Основи за составување на финансиските извештаи

Сметководството на Фондот се води согласно Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување, Правилникот за проценка на средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови и Правилникот за сметковниот план, формата и содржината на основните финансиски извештаи и дополнителните финансиски извештаи за задолжителните и доброволните пензиски фондови, пропишан од Агенцијата.

Основните финансиски извештаи се подготвени во илјади македонски денари, а дополнителните извештаи се подготвени во абсолютни износи во македонски денари. На 31 декември 2012 година девизниот курс на денарот во однос на странските валути е следниот:

	31 декември 2012	31 декември 2011
USD	46,6510	47,5346
EUR	61,5000	61,5050
GBP	75,2800	73,6322
CHF	50,9106	50,5964

2.2 Парични средства

Паричните средства се состојат од парични средства на денарските и девизните сметки отворени во Комерцијална банка АД Скопје - банка чувар. Фондот има две наменски денарски сметки: сметка за придонеси и сметка за инвестиции.

2.3 Вложувања

Вредноста на средствата на Фондот се утврдува врз основа на пазарната вредност на секое поединично средство.

Проценката на вредноста на средствата на Фондот, пресметката на вредноста на сметководствената единица и пресметката на стапката на принос се врши согласно Правилникот за проценка на средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови пропишан од Агенцијата.

Финансиските инструменти во кои се инвестиирани средствата на Фондот можат да се класифицираат и евидентираат во портфолио за тргување, портфолио расположливи за продажба и портфолио на финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање.

1. Вложувања во финансиски инструменти кои се чуваат за тргување се класифицираат оние должнички и сопственички хартии од вредност коишто биле стекнати со намера да се тргува со нив на краток рок и да се оствари добивка преку краткорочните флукутации на цената или дилерската мрежа. Во ова портфолио се распоредени финансиските инструменти за кои постои активен пазар.

2. Вложувањата во финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање се класифицирани финансиски инструменти со фиксни или определиви плаќања и фиксно доспевање за коишто пензискиот фонд има дефинитивна намера да ги чува до доспевање. Ова портфолио ги опфаќа должностните хартии од вредност и орочените депозити. Во согласност со МСС 39 во случај да се продадат или рекласифицираат дел

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

2. Сметководствени политики (продолжение)**2.3 Вложувања (продолжение)**

од средствата кои се држат до доспевање во портфолио расположливо за продажба сите средства кои се класифицирани во категоријата финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање треба повторно да се измерат по објективна, фер вредност. Од датумот на настанување на ваков настан, во наредните две финансиски години ниту една хартија од вредност не смее да се процени и класифицира во категоријата до доспевање.

3. Вложувања во финансиски инструменти расположливи за продажба се класифицирани финансиски сопственички и должнички финансиски инструменти за кои во момент на стекнувањето не постои однапред јасна и цврста намера за какви цели ќе се користат, односно дали со нив ќе се тргува или ќе се чуваат до доспевање.

Почетно мерење на вложувањата

Финансиските инструменти во кои се инвестираат средствата на Фондот почетно се признаваат во Извештајот за нето средствата на пензискиот фонд на датумот на тргувањето според трошокот на набавка вклучувајќи ги сите трансакциски трошоци кои директно се поврзани со стекнувањето на средството, освен кај финансиските инструменти кои се евидентираат во портфолиото за тргување.

При почетното признавање, средствата кои се деноминирани во странска валута се евидентираат во денарска противвредност според средниот девизен курс на НБРМ за соодветната валута на датумот на тргување.

Последователно мерење на вложувањата

По извршено почетно признавање, објективната вредност на финансиските инструменти кои се чуваат за тргување се утврдува со примена на нивната пазарна вредност. Добивките и загубите од вложувањата кои се чуваат за тргување се признаваат како приходи и расходи за периодот.

По извршеното почетно признавање, последователното мерење на финансиските инструменти расположливи за продажба е комбинација од вреднување со амортизирана набавна вредност со примена на методот на ефективна каматна стапка и вреднување по фер вредност. Добивките или загубите од промената на објективната вредност на финансиските инструменти расположливи за продажба се признаваат како нереализирани во позицијата ревалоризациони резерви во Извештајот за нето средствата на пензискиот фонд.

По почетното признавање, финансиските средства кои се чуваат до доспевање се мерат според нивната амортизирана набавна вредност со примена на методот на ефективна каматна стапка. Недоспеаните приходи од камата и амортизацијата на дисконтот/премијата се признаваат како приходи од камата за периодот.

Објективна вредност

Кај хартиите од вредност издадени од Република Македонија и од компании во Република Македонија, само пазарните цени кои се резултат на тргување на Македонската Берза АД Скопје, можат да се користат за утврдување на објективната вредност. Пазарна вредност е просечната дневна цена по која е тргувана хартијата од вредност.

Кај хартиите од вредност кои се издадени од странски компании, само пазарните цени кои се резултат на тргување на регулираните секундарни пазари во домицилните земји на компаниите се користат за утврдување на објективната вредност на финансиските инструменти. Како пазарна вредност се смета цената на последното тргување за тој ден

2. Сметководствени политики (продолжение)**2.3 Вложувања (продолжение)**

остварена на матичната берза на издавачот или берзата која е дефинирана како примарен извор на цената и службено објавена на финансиско-информативниот сервис Bloomberg.

Како пазарна вредност на должничките хартии од вредност со кои се тргува на пазарите во земјите членки на ЕУ или ОЕЦД се смета цената на последното тргување, службено објавена на финансиско-информативниот сервис Bloomberg. Доколку на денот на проценка нема тргување со дадена хартија од вредност, нејзината пазарна вредност се утврдува врз основа на цената на последното тргување од последниот ден во кој имало тргување доколку со инструментот се тргувало во период пократок од триесет дена пред датумот на проценка.

Доколку на финансиско информативниот сервис Bloomberg не е објавена цена за финансиските инструменти, Друштвото може да примени друг модел за утврдување на објективна вредност кој претходно треба да биде одобрен од Агенцијата.

Објективната вредност на финансиските инструменти (државни записи и обврзници) кои се тргуваат на пазарите преку шалтер во Република Македонија се мери со амортизиралиот износ со користење на методот на амортизација со ефективна каматна стапка.

Доколку објективната вредност не може да се утврди, долгочочните хартии од вредност со кои се тргува на официјалниот пазар на Македонската берза се проценуваат според методот на линеарна амортизација со тоа што почетната вредност е последно утврдената објективна вредност за тие инструменти.

Објективната вредност на должничките хартии од вредност кои се чуваат до достасување се мери со амортизиралиот износ со примена на методот на ефективна каматна стапка. Ефективна каматна стапка е дисконтна стапка по која сегашната (дисконтираната) вредност на сите идни парични текови е еднаква на цената на обврзницата (вклучувајќи ги сите трансакциски трошоци) и претставува интерна стапка на принос.

Ефективната каматна стапка се исказува на годишно ниво и се пресметува декурзивно со примена на методот на сложена камата. При дисконтирањето на идните парични текови, износот кој се дисконтира и бројот на деновите за кои се врши дисконтирање се земаат од проспектот на предметната обврзница. Ефективната каматна стапка се исказува со шест decimalни места, со заокружување на последната децимала со методот на математичко заокружување.

Агенцијата може да му наложи на Друштвото да ја промени проценетата вредност на одреден финансиски инструмент доколку утврди дека Друштвото при проценката користело неточна цена или несоодветна метода на проценка. Во таков случај Друштвото врши нова проценка на средствата на Фондот и доставува извештај до Агенцијата.

Депризнања на финансиски инструменти

Фондот престанува да ги признава финансиските инструменти кога повеќе не ги поседува правата содржани во тие инструменти, што вообично е случај кога инструментот е продаден, доспеан или на друг начин отуѓен. При депризнања на финансиските инструменти по пат на продажба, се применува принципот на просечни набавни цени.

При продажба на финансиски инструменти за тргување, нереализираните добивки/загуби кои се признаваат во Извештајот за работењето на пензискиот фонд, се депризнаваат во пропорционален дел на продажбата и нивната разлика претставува реализирана капитална добивка/загуба и се прикажуваат во позицијата Реализирани капитални добивки/Реализирани капитални загуби во Извештајот за работењето на пензискиот

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

2. Сметководствени политики (продолжение)**2.3 Вложувања (продолжение)**

фонд. Тука се вклучени и курсните разлики, бидејќи курсирањето се евидентира како нереализирана добивка/загуба. Кај должничките хартии од вредност во тргување при доспевање на дел или цела главница депризнањето на нереализираните добивки/загуби е исто како кај продажбата.

При депризнање на финансиски инструменти расположливи за продажба (продажба), кумулативните нереализирани добивки/загуби кои претходно се признавале во ревалоризационите резерви се депризнаат во пропорционален дел на продажбата и се пренесуваат во Извештајот за работењето на пензискиот фонд како реализирани капитални добивки/загуби во позицијата Реализирани капитални добивки/Реализирани капитални загуби. Кај должничките хартии од вредност расположливи за продажба при доспевање на дел или цела главница се врши депризнање на нереализирани добивки/загуби, претходно признаени во ревалоризационите резерви, во пропорционален дел на доспеаниот.

2.4 Средства на Фондот и стратегија на вложувања

Средствата на Фондот се инвестираат согласно одредбите на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување со цел остварување на највисок принос единствено во полза на членовите на пензискиот фонд врз основа на принципите на сигурност, диверзификација на ризикот од инвестирање и одржување на адекватна ликвидност.

Законот и Правилникот за инвестирање на средствата на задолжителните пензиски фондови го регулираат инвестирањето на средствата на Фондот, ги дефинираат видовите на инструменти во кои е дозволено инвестирање, бонитетот на издавачите и инструментите, лимитите по одделни издавачи и лимитите во однос на географската диверзификација.

	Процент од вкупните средства на фондот
Инвестиции во Република Македонија	До 100%
Обврзници и други должнички хартии од вредност издадени или гарантирани од НБРМ или Република Македонија	80%
Депозити, сертификати за депозит, комерцијални записи, обврзници и хартии од вредност врз основа на хипотека издадени од банки во Република Македонија	60%
- Од тоа депозити во банки	30%
Обврзници и комерцијални записи издадени од домашни акционерски друштва кои не се банки и обврзници издадени од единиците на локална самоуправа	40%
- Од тоа обврзници издадени од единиците на локална самоуправа	10%
Акции издадени од домашни акционерски друштва	30%
Документи за удел и акции на инвестициски фондови во Република Македонија	5%

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

**Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)**

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.4 Средства на Фондот и стратегија на вложувања (продолжение)

Инвестиции во странство	До 50%
Обврзници и други хартии од вредност издадени од странски влади и централни банки на државите – членки на ЕУ или ОЕЦД	50%
Должнички хартии од вредност издадени од недржавни, странски компании или банки од државите членки на ЕУ или ОЕЦД	30%
Акции издадени од странски компании или банки, со кои се тргува на пазарите во земјите членки на ЕУ или ОЕЦД	30%
Документи за удел, акции и други инструменти издадени од овластени инвестициски фондови со седиште во држава членка на ЕУ или ОЕЦД	30%

Во Инвестиционата стратегија на ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд се утврдени основните принципи и цели на инвестирањето, очекуваниот принос и прифатениот степен на ризичност, дефинирана е целната структура на портфолиот според основните категории на инструменти и според географската алокација како и максимално дозволените отстапувања.

Друштвото ги инвестира средства на задолжителниот пензиски фонд согласно усвоената Инвестициона стратегија на ОЗПФ НЛБ Пензиски фонд и Методологија за избор и селекција на финансиски инструменти и алокација на средствата на задолжителниот и доброволниот пензиски фонд.

2.5 Побарувања на Фондот

Фондот може да има побарувања од продажба на хартии од вредност, побарувања по основ на вложувања, побарувања од Фондот на ПИОМ, од други пензиски фондови, побарувања за дадени аванси, побарувања од пензиското друштво и чуварат на имот, од државата и останати институции. Фондот може да има побарувања и од хартии од вредност купени директно од издавачот. Фондот има и недостасани побарувања за пресметани камати и други активни временски разграничувања. Побарувањата се искајуваат по нивната номинална вредност.

2.6 Обврски на Фондот

Фондот може да има обврски по следните основи: обврски за неконвертирани придонеси, обврски по основ на вложувања во хартии од вредност, депозити и пласмани, обврски за исплата спрема членовите на пензискиот фонд, обврски за пренос на средства на други фондови по основ на промена на членство, обврски по основ на заеми и кредити, обврски кон Друштвото, обврски за брокерски и посреднички провизии, останати обврски и одложено плаќање на трошоци и приходи за идни периоди. Обврските се искајуваат по нивната номинална вредност.

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

2.7 Нето вредност на средствата на Фондот и вредност на сметководствената единица

Нето вредноста на средствата на Фондот се утврдува со одземање на вкупните обврски, освен обврските кон членовите на Фондот, од вкупните средства на Фондот.

Вредноста на сметководствената единица на Фондот е еднаква на вредноста на нето средствата на Фондот поделена со вкупниот број на сметководствени единици. Вредноста на сметководствената единица на првиот датум на проценка по првата уплата на придонеси во Фондот изнесува 100 МКД.

Вредноста на сметководствената единица, бројот на сметководствените единици и сите намалувања и зголемувања на бројот на сметководствените единици се презентираат со точност до шест децимални места.

2.8 Признавање на приходи**(а) Приходи од камати**

Приходите од камати се искажуваат во Извештајот за работењето на пензискиот фонд за сите инструменти кои носат камата. Пресметката на каматата се врши во согласност со договорената, односно пропишаната метода на пресметка за секој одделен финансиски инструмент.

Приходите од камати ги сочинуваат приходите од камати на краткорочни и долгорочни депозити во банки и приходите од камати на должничките инструменти.

б) Приходи од дивиденди

Приходите од дивиденди се признаваат во моментот кога ќе се утврди правото на примање на дивиденда.

в) Реализирани капитални добивки/загуби

Реализираните капитални добивки/загуби од вложувања, се признаваат во моментот на продажбата на финансиските инструменти, како разлика помеѓу набавната и продажната вредност кај финансиските инструменти во портфолио за тргување и како разлика меѓу сметководствената и продажната вредност кај финансиските инструменти расположливи за продажба. Реализирани капитални добивки/загуби се признаваат и при наплата на достасана главница или дел од главница на должничките инструменти евидентирани во портфолиот за тргување.

г) Нереализирани капитални добивки/загуби

Нереализирани капитални добивки/загуби, се признаваат дневно како разлика помеѓу набавната вредност на хартијата од вредност и пазарната вредност.

д) Амортизација на дисконт/премија на хартии од вредност

Амортизацијата на дисконтот/премијата на хартиите од вредност кои достасуваат на фиксен датум, вклучуваат приходи и расходи по основ на оставарени дисконти и премии при купување на обврзници. Амортизацијата на дисконтот/премијата на хартиите од вредност се евидентира на дневна основа и се признава како приход од камата во Извештајот за работењето на пензискиот фонд.

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

2.9 Расходи на Фондот**a) Надоместок за управување со Фондот**

Надоместокот за управување со Фондот изнесува 0,05% месечно. Надоместокот за управување со Фондот се пресметува на секој датум на проценка на Фондот, со примена на дневна стапка на нето вредноста на Фондот од претходниот ден. Плаќањето на надоместокот за управување со Фондот, на Друштвото, се врши месечно, по петтиот работен ден во месецот за претходниот месец.

б) Брокерски провизии и останати посреднички трошоци

Брокерски провизии се расходи кои настануваат од трансакциите со финансиски инструменти.

Останати посреднички трошоци се трошоците кои произлегуваат од вложувањето во финансиските инструменти. Како такви се сметаат трошоците за одржување на сметките во банка, банкарските трошоци и другите трошоци.

2.10 Странски валути – курсни разлики

Средствата на Фондот кои се деноминирани во странска валута, при почетното признавање се евидентираат според средниот девизен курс на НБРМ, односно при секое дополнително мерење средствата се проценуваат по средниот девизен курс на НБРМ. Курсните разлики се евидентираат во Извештајот за работењето на пензискиот фонд и тоа: позитивните курсни разлики од монетарни ставки (парични средства, побарувања и обврски) се признаваат како приходи од вложувања, негативните курсни разлики од монетарни ставки се признаваат како расходи од вложувања, нето курсните разлики од вложувањата во финансиски инструменти се признаваат како нереализирани добивки/загуби.

2.11 Данок на добивка

Во согласност со Законот, Фондот не се смета за правен субјект. Согласно Законот за данок на добивка, обврзници за данок на добивка се правни субјекти. Согласно со тоа Фондот нема обврска да поднесе пријава за данок на добивка.

3. Парични средства

	31 декември 2012	31 декември 2011
Денарска наменска сметка за уплатени придонеси	2	10.436
Денарска наменска сметка за инвестиции	4.877	679
Девизна сметка – EUR	21.942	3.443
Девизна сметка – USD	1.862	1.254
Девизна сметка – GBP	0	743
Девизна сметка – CHF	41	1.770
Вкупно	28.724	18.325

Фондот ги држи денарските и девизните средства на сметките отворени кај банката чувар – Комерцијална банка АД Скопје. Фондот има две наменски денарски сметки: сметка за придонеси и сметка за инвестиции. На сметката за придонеси се остваруваат приливите по основ на наплата на придонесите од членовите на Фондот. По пренесувањето на надоместокот од придонеси на сметката на Друштвото, остатокот на средствата се пренесуваат на сметката за инвестиции. На паричните средства на наменските денарски сметки на Фондот, Банката чувар пресметува и плаќа камата.

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
 (сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

3. Парични средства (продолжение)

Фондот има девизна сметка на која се евидентираат девизните средства кои ги поседува Фондот во различни валути. На овие сметки се реализираат приливите по основ на инвестициите во финансиски инструменти во странство. На паричните средства на наменската девизна сметка на Фондот, Банката чувар пресметува и плаќа камата.

Преодната девизна сметка се користи при реализацијата на плаќања поврзани со инвестирањето во странство.

4. Побарувања од Фондот

	31 декември 2012	31 декември 2011
Побарувања од Фондот на ПИОМ	<u>95.757</u>	<u>397</u>
Вкупно	<u>95.757</u>	<u>397</u>

Во текот на декември, од непознати причини за Друштвото, се наруши редовната наплата на побарувањата од придонеси за членовите што ги исплатува Фондот на ПИОМ. На 31.12.2012 година вкупните побарувања од Фондот на ПИОМ изнесуваа 95.757 илјади денари (2011 година 397 илјади денари). Заостанатите побарувања беа наплатени во текот на месец јануари 2013 година.

5. Вложувања во хартии од вредност и депозити

	31 декември 2012	31 декември 2011
Акции издадени од домашни акционерски друштва	384.878	227.724
Домашни државни обврзници	8.062	14.426
Вложувања во акции издадени од компании и банки во земјите членки на ЕУ и ОЕЦД.	625.687	415.080
Документи за удел издадени од овластени инвестицијски фондови со седиште во државите членки на ЕУ и ОЕЦД.	<u>781.163</u>	<u>430.441</u>
Финансиски средства кои се чуваат за тргување	<u>1.799.790</u>	<u>1.087.671</u>
Краткорочни депозити	381.161	465.381
Долгорочни депозити	1.125.980	1.159.892
Домашни државни обврзници	<u>582.640</u>	-
Финансиски средства кои се чуваат до достасување	<u>2.089.781</u>	<u>1.625.273</u>
Државни записи	99.309	-
Домашни државни обврзници	<u>5.669.252</u>	<u>4.705.460</u>
Финансиски средства кои со расположливи за продажба	<u>5.768.561</u>	<u>4.705.460</u>
Вкупни вложувања во хартии од вредност и депозити	<u>9.658.132</u>	<u>7.418.404</u>

Во рамките на долгорочните депозити, со рок на достасување до една година се депозити во вкупен износ од 293.730 илјади денари, останатите 832.250 илјади денари доспеваат во период подолг од една година.

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
 (сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

6. Обврски кон Друштвото

На 31 декември 2012 година Фондот има обврска спрема Друштвото за пресметан надоместок од придонеси во вкупен износ од 3.828 илјади денари (2011 година 486 илјади денари) и обврска за пресметан надоместок за управување во износ од 4.843 илјади денари. Обврската за надоместокот за управување се однесува на месец декември 2012 година и е платена во јануари 2013 година. Пресметаниот надоместок од придонеси е платен на друштвото во јануари 2013 година, соодветно како што се вршеше исплатата на придонеси од страна на Фондот на ПИОМ.

7. Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба

На 31.12.2012 година ревалоризационата резерва на хартиите од вредност расположливи за продажба изнесува 6.220 илјади денари и истата е намалена во однос на 31.12.2011 година за 122.203 илјади денари.

8. Приходи од камати и амортизација на дисконт/премија

	31 декември 2012	31 декември 2011
Камата на државни записи	9.049	1.475
Камати од вложувања во домашни државни обврзници	320.592	214.885
Камати од вложувања во странски државни обврзници	-	7.761
Камати од краткорочни депозити	27.386	19.150
Камати од долгорочни депозити	80.651	115.655
Камати за наменски сметки во банка чувар	2.616	2.251
 Вкупно камати	440.294	361.177
 Амортизација на дисконт/премија на обврзници	3.033	45.716
 Вкупно	443.327	406.893

9. Приходи од дивиденди

	31 декември 2012	31 декември 2011
Приходи од дивиденди – обични акции од домашни издавачи	15.190	6.514
Приходи од дивиденди – обични акции и фондови од странски издавачи	26.471	21.700
 Вкупно	41.661	28.214

10. Реализирани капитални добивки

	31 декември 2012	31 декември 2011
Реализирани капитални добивки – портфолио за тргување	42.185	4.287
Реализирани капитални добивки – портфолио расположливо за продажба	140.870	1.123
 Вкупно	183.055	5.410

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
 (сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

11. Надоместоци за друштвото за управување со пензиски фондови

	31 декември 2012	31 декември 2011
Надоместоци за друштвото за управување со пензиски фондови	51.996	39.398
Вкупно	51.996	39.398

12. Реализирани капитални загуби

	31 декември 2012	31 декември 2011
Реализирани капитални загуби – портфолио за тргување	7.782	56.373
Реализирани капитални загуби – портфолио расположливо за продажба	-	56.761
Вкупно	7.782	113.134

13. Расходи за брокерски провизии и останати посреднички трошоци

	31 декември 2012	31 декември 2011
Брокерски провизии и провизии на банки посредници	1.084	847
Останати посреднички провизии за Берза и ЦДХВ	1.020	191
Расходи за брокерски провизии и останати посреднички трошоци	2.104	1.038

Фондот плаќа брокерски провизии на брокерските куќи согласно склучените договори за посредување при купопродажба на хартии од вредност. Брокерската провизија за тргување со обврзници и акции на Македонската берза изнесува 0,10% од вкупниот промет. Провизија за банката посредник преку која Фондот купува државни записи и државни обврзници на примарните аукции на Министерството за финансии до 20.03.2012 година изнесуваше 0,05% од номиналната вредност, на 21.03.2012 година потписан е нов договор за посредување при купување на државни хартии од вредност со кој провизијата на банката посредник преку која Фондот купува државни хартии од вредност изнесува 0,04% со максимален износ на провизија од 35.000,00 МКД.

Останатите посреднички провизии при купопродажбата на хартии од вредност се пресметуваат согласно тарифите на Македонската берза и ЦДХВ.

Брокерските и останатите посреднички провизии при купопродажба на хартии од вредност на странските пазари се пресметуваат согласно договорите и тарифите за брокерски работи на странските пазари.

Брокерските провизии и останати посреднички трошоци се однесуваат на инструменти кои се евидентирани во портфолиот за тргување.

14. Нереализирана капитална добивка/(загуба) од вложувања во хартии од вредност

	31 декември 2012	31 декември 2011
Нереализирана капитална добивка од вложувања во хартии од вредност	1.967.318	1.400.960
Нереализирана капитална загуба од вложувања во хартии од вредност	(1.801.271)	(1.407.544)
Вкупно	166.047	(6.584)

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
 (сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

15. Трансакции со поврзани страни

Поврзани страни со кои соработува Друштвото во име и за сметка на Фондот се неговите основачи-акционери и лицата поврзани со нив.

Заклучно со 31.12.2012 година Друштвото не вложуваше нови депозити во име и за сметка на Фондот во НЛБ Тутунска банка АД – Скопје. Согласно Законот средствата на Фондот не смеат да се инвестираат во банки кои се акционери на Друштвото. Претходно вложените депозити ќе бидат повлечени од НЛБ Тутунска банка АД Скопје на датумите на нивното достасување.

- a) Салда коишто произлегуваат од трансакции со поврзани субјекти – НЛБ Тутунска Банка АД – Скопје

НЛБ Тутунска Банка АД - Скопје	31 декември 2012	31 декември 2011
Долгорочни депозити	63.100	63.100
Побарувања по основ на камата	2.300	2.305
Вкупно	65.400	65.405

16. Управување со ризиците

Функционирањето на Фондот е изложено на различни видови финансиски и нефинансиски ризици, со различна веројатност на настанување и различно потенцијално влијание врз работењето на Фондот и неговите резултати. Од таа причина Друштвото континуирано врши идентификување, анализа, евалуација, следење и мерење на ризиците, во функција на нивно управување во рамките на дефинираното прифатливо ниво на преземен ризик изразено преку прифатените лимити на изложеност кон одделни ризици, во согласност со законските одредби, интерните акти и добрите практики. Друштвото воспоставува и применува процеси на постојано следење на промените релевантни за соодветната изложеност кон потенцијалните извори на ризици, обезбедувајќи динамички пристап кон управувањето со ризиците. Целта на Друштвото е да постигне оптимален сооднос помеѓу превземениот ризик и соодветниот принос и да ги минимизира потенцијалните негативни ефекти за финансискиот резултат на Фондот.

Политиките за управување со ризик се дизајнирани на начин да ги идентификуваат и анализираат релевантните ризици, да дефинираат соодветни лимити на изложеност кон одделни видови на ризици и систем на континуирани и навремени контроли со цел навремено постапување во случај на приближување кон лимитите или нивно надминување. Друштвото обезбедува усогласеност на работењето со законските одредби и интерните акти, и во функција на приспособување кон внатрешните и надворешните промени како и унапредување на процесите на управување со ризиците, заради заштита на интересите на членовите, врши ревидирање на политиките за управување со ризиците.

a) Ликвидносен ризик

Ликвидносниот ризик се дефинира како ризик од неможност Фондот навремено и во целост да ги подмири доспеаните обврски. Финансиските обврски на Фондот се состојат од обврски за порамнување на трансакциите за купени хартии од вредност, обврски спрема Друштвото и обврски спрема други пензиски фондови по основ на трансфер на членови. И покрај ниската изложеност на ликвидносен ризик како резултат на континуирани и стабилни приливи на средства од наплата на придонеси и ниска просечна старост на членството, сепак, во функција на соодветно управување со ликвидносниот ризик истиот се следи и управува на дневна основа преку усогласување на планираните приливи и одливи на парични средства.

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

16. Управување со ризиците (продолжение)

а) Ликвидносен ризик (продолжение)

Обелоденувања поврзани со ликвидносниот ризик

	Резидуална рочност на достасување на средствата и обврските				Вкупно
	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 5 години	над 5 години	
Средства					
1) Пари и депозити кај банки	28.723.979	-	-	-	28.723.979
2) Финансиски инструменти кои се чуваат за тргуваче	1.799.789.629	-	-	-	1.799.789.629
3) Финансиски инструменти расположиви за продаваче	5.768.560.402	-	-	-	5.768.560.402
4) Финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	179.119.950	520.453.050	1.390.208.238	-	2.089.781.238
5) Останати средства на пензискиот фонд	96.828.451	-	-	-	96.828.451
6) Вкупни средства (1+2+3+4+5)	7.873.022.411	520.453.050	1.390.208.238	-	9.783.683.699
Обврски					
7) Обврски по основ на заеми и кредити	-	-	-	-	-
8) Останати обврски	9.014.107	-	-	-	9.014.107
9) Вкупно обврски (7+8)	9.014.107	-	-	-	9.014.107
Нето ликвидносен јаз на средствата и обврските (6-9)	7.864.008.304	520.453.050	1.390.208.238	-	9.774.669.592
Кумулативен ликвидносен јаз на средствата и обврските	7.864.008.304	8.384.461.354	9.774.669.592	9.774.669.592	

б) Кредитен ризик

Кредитниот ризик се дефинира како неможност на страната должник по одреден финансиски инструмент навреме и во целост да ги исполнi преземените обврски, што Фондот би го изложило на финансиски загуби.

Во услови на законски пропишани високи критериуми за издавачите на одредени инструменти, релативно висока изложеност кон домашни државни должнички инструменти и изразен прудентен пристап во изборот и управувањето со странски должнички инструменти, кредитниот ризик во најголем дел се однесува на општиот ризик на Република Македонија како и на ризикот кој произлегува од депозитите во домашни банки.

Во функција на следење на кредитниот ризик, во континуитет се следи кредитната способност и општата финансиска состојба на сите издавачи на должничките инструменти во портфолиото на Фондот, како и на банките во кои Фондот има вложени депозити.

16. Управување со ризиците (продолжение)**6) Кредитен ризик (продолжение)**

На 31 декември 2012 година нема оштетување на финансиските инструменти кои се чуваат до достасување депозити во банки и државни обврзници), додека кај финансиските инструменти кои се чуваат за тргувanje и кај финансиските инструменти кои се расположливи за продажба, превреднувањето до објективна вредност се врши на дневна основа и се рефлектира во Извештајот за работење на пензискиот фонд и Извештајот за нето средствата на пензискиот фонд.

Друштвото еднаш годишно врз основа на ревидирани финансиски извештаи врши проценка на секоја одделна банка во која ги вложува средствата на Фондот во депозит, при што го проценува нивото на кредитниот ризик и останатите перформанси на банките. Во текот на годината во континуитет, квартално, се следат финансиските извештаи, извештаите за нивото на сопствените средства и адекватноста на капиталот, и општо состојбите и информациите на пазарот за работењето на банкарскиот сектор и одделните банки со кои соработува Друштвото во име и за сметка на Фондот.

Друштвото на 31 декември 2012 година нема регистрирано задочнување или неможност за наплата на достасано побарување по основ на главница и камата од вложените депозити во банките или од други должнички инструменти.

в) Пазарен ризик

Фондот е изложен на пазарни ризици од различни извори, со различна веројатност на настанување и различен потенцијален ефект врз работењето и резултатите на Фондот. Пазарните ризици на хартиите од вредност произлегуваат од можноста за неочекувани и неповољни промени на пазарните цени на хартиите од вредност, каматните стапки како и девизните курсеви кои се изложени на генералните и специфични движења на пазарот а кои можат да негативно да влијаат врз финансискиот резултат на Фондот. Друштвото во континуитет ги проценува пазарните ризици, врши мерење на вредноста изложена на ризик (VAR) и максималните загуби кои можат да се очекуваат во одреден временски период и со одредена веројатност, а кои се базираат на претпоставки за различни промени на пазарните услови. Со временски распоред утврден со интерните акти и во случај на утврдени значителни тековни или очекувани промени во пазарното или регуляторното опкружување, Друштвото спроведува тестирање со утврдени ризични сценарија со што се утрудува влијанието на остварување на одредени претпоставки врз финансискиот резултат на Фондот. Раководството на Друштвото поставува граници за ризикот којшто може да се прифати и којшто редовно се следи.

в1) Каматен ризик

Каматниот ризик е поврзан со инструментите во кои се инвестиирани средства на Фондот, а кои се со променливи или прилагодливи каматни стапки. Каматниот ризик се следи преку следење на дурацијата, општите трендови на промените на каматните стапки и активности насочени кон управување со каматниот ризик во согласност со можностите и условите на пазарот. Сите должнички хартии од вредност во кои се инвестиирани средствата на Фондот се со фиксни каматни стапки. Кај депозитите, износот на депозити со фиксни каматни стапки (46,03%) е понизок од депозитите со варијабилни каматни стапки (53,97%). Фондот нема обврски врз основа на заеми и кредити.

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
 (сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

16. Управување со ризиците (продолжение)

в) Пазарен ризик (продолжение)

в1) Каматен ризик (продолжение)

Обелоденување поврзано со ризикот од промена на каматните стапки

Рочност на промената на каматните стапки на средствата и обврските во МКД							
	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 5 години	над 5 години	Некаматонос ни	Фиксни каматни стапки	Вкупно
Средства							
1) Пари и депозити кај банки	28.723.979	-	-	-	-	-	28.723.979
2) Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	-	-	-	1.791.727.278	8.062.351	1.799.789.629	
3) Финансиски инструменти расположливи за продажба	-	-	-	-	5.768.560.402	5.768.560.402	
4) Финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	1.060.698	249.811.847	562.500.200	-	-	1.276.408.493	2.089.781.238
5) Останати средства на пензискиот фонд	-	-	-	96.828.451	-	-	96.828.451
6) Вкупни средства (1+2+3+4+5)	29.784.677	249.811.847	562.500.200	-	1.888.555.729	7.053.031.246	9.783.683.699
Обврски							
7) Обврски по основ на заеми и кредити	-	-	-	-	-	-	-
8) Останати обврски	-	-	-	9.014.107	-	-	9.014.107
9) Вкупно обврски (7+8)	-	-	-	9.014.107	-	-	9.014.107
Каматно сензитивен јаз на средствата и обврските (6-9)	29.784.677	249.811.847	562.500.200	-	1.879.541.622	7.053.031.246	9.774.669.592

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
 (сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

16. Управување со ризиците (продолжение)
в) Пазарен ризик (продолжение)
в1) Каматен ризик (продолжение)
Обелоденување на ефективните каматни стапки за главните валути на средствата и обврските на пензискиот фонд

	МКД %	ЕУР %	УСД %	ЦХФ %	ГБП %
Средства					
Пари и депозити кај банки	2,19	0,10	0,12	0,11	0,11
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргуваче	-	5,70	-	-	-
Финансиски инструменти расположливи за продаваче	5,56	5,15	-	-	-
Финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	6,61	-	-	-	-
Обврски					
Обврски по основ на заеми и кредити	-	-	-	-	-

в2) Валутен ризик

Валутен ризик е ризик од промена на вредноста на финансиските инструменти заради промена на девизните курсеви. Валутниот ризик се контролира преку инвестирање на средствата во инструменти деноминирани во валути кои имаат стабилен сооднос со домашната валута и постигнување и одржување на проценета оптимална валутна диверзификација на вложувањата деноминирани во странска валута. Фондот има обврски деноминирани во друга валута, по основ на вложувања во финансиски инструменти, брокерски провизии и данок на дивиденди.

Обелоденувања поврзани со ризикот на девизните курсеви

	Валутна структура на средствата и обврските					
	МКД	ЕУР	УСД	ГБП	Други	Вкупно
Средства						
1) Пари и депозити кај банки	4.878.481	21.911.920	1.862.409	2	41.167	28.723.979
2) Финансиски инструменти кои се чуваат за тргуваче	384.877.853	341.595.910	1.009.307.568	6.860.793	57.147.505	1.799.789.629
3) Финансиски инструменти расположливи за продаваче	2.015.478.804	3.753.081.598	-	-	-	5.768.560.402
4) Финансиски инструменти кои се чуваат до достасување	2.089.781.238	-	-	-	-	2.089.781.238
5) Останати средства на пензискиот фонд	95.757.063	-	1.071.388	-	-	96.828.451
6) Вкупни средства (1+2+3+4+5)	4.590.773.439	4.116.619.428	1.012.241.365	6.860.795	57.188.672	9.783.683.699
Обврски	8.692.690	-	321.417	-	-	9.014.107

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Белешки кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

16. Управување со ризиците (продолжение)**в) Пазарен ризик (продолжение)****в3) Цени на хартиите од вредност**

Фондот е изложен на промена на цените на хартиите од вредност класифицирани во портфолио за тргуваче и расположливи за продажба поради нивното дневно превреднување по објективна вредност. За управување со ризикот од промена на цената на хартиите од вредност се управува со секторската, географската и валутната диверзифицираност на портфолиото, со цел постигнување на оптимална диверзификација од аспект на оптимизирање на нивото на превземен ризик на ниво на вкупно портфолио, почитувајќи ги законски пропишаните лимити за инвестирање на средствата и оправданоста на активностите во поглед на трошоците.

г) Оперативни ризици

Екстерните оперативни ризици се управуваат до степен до кој управувањето е возможно од страна на Друштвото, преку соодветни системи на работа и комуникација воспоставени со останатите учесници во оперативната реализација на целокупниот процес: Агенцијата, банката чувар, избраните брокерски куќи и банките.

Интерните оперативни ризици се концентрирани во процесот на донесување и реализација на инвестиционите одлуки, почитувањето на интерните политики, процедури и упатства и функционирањето на информациониот систем. Друштвото има висока контрола на оперативниот ризик и истиот го управува согласно донесената Политиката за управување со ризици во работењето, Стратегија за справување со ризици и обезбедување континуитет во работењето, Планот за континуитет во работењето во деловниот процес и Планот за континуитет во работењето на ИТ.

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Прилози кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

ПРИЛОЗИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Прилози кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012

(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

Прилог 1 - Образец 6

Извештај за структурата на инвестициите на ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

(1) Акции

Опис	Бр. на акции	Трошок на набавка по акција (во ден.)	Вкупен трошок на набавка (во ден.)	Вредност на акцијата на денот на известување	Вкупна вредност на денот на известување (во денари)	% на издавачот	% од вредноста на пензискиот фонд
Обични акции							
MKALKA101011 - АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ	32.564	3.992	129.983.779	4.152	135.195.633	2,28%	1,38%
MKFERS101018 - ФЕРШПЕД АД СКОПЈЕ	536	41.151	22.057.062	41.000	21.976.000	2,96%	0,22%
MKGRTNT101015 - ГД ГРАНИТ АД СКОПЈЕ	148.497	475	70.462.296	381	56.561.022	4,83%	0,58%
MKKMBS101019 - КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ	6.546	2.641	17.289.230	2.414	15.803.746	0,29%	0,16%
MKMPTS101014 - МАКПЕТРОЛ АД СКОПЈЕ	549	18.881	10.365.656	12.000	6.588.000	0,49%	0,07%
MKMTSK101019 - МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ АД СКОПЈЕ	39.219	520	20.393.880	520	20.393.880	0,04%	0,21%
MKMTUR101018 - АД МАКЕДОНИЈА ТУРИСТ	22.765	2.668	60.729.198	3.061	69.681.844	5,03%	0,71%
MKONVA101012 - ОХРИДСКА БАНКА АД ОХРИД	7.345	1.329	9.761.505	1.000	7.345.000	1,67%	0,08%
MKREPL101013 - РЕПЛЕК АД СКОПЈЕ	401	36.508	14.639.856	42.000	16.842.000	1,55%	0,17%
MKSBTB101013 - СТОПАНСКА БАНКА АД БИТОЛА	3.500	2.096	7.336.000	1.301	4.555.565	0,90%	0,05%
MKTETE101016 - ТЕТЕКС АД ТЕТОВО	10.697	390	4.171.830	319	3.412.343	2,50%	0,03%
MKTPLF101010 - ТОПЛИФИКАЦИЈА АД СКОПЈЕ	5.044	2.344	11.823.595	1.530	7.717.320	1,12%	0,08%
MKVITA101012 - ВИТАМИНКА АД ПРИЛЕП	736	5.000	3.680.000	3.000	2.208.000	0,95%	0,02%
MKVVTK101013 - ВВ ТИКВЕШ АД КАВАДАРЦИ	6.010	1.300	7.813.000	1.500	9.015.000	2,22%	0,09%
MKZPKO101012 - ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА	3.370	2.400	8.088.000	2.250	7.582.500	1,66%	0,08%
Приоритетни акции	-	-	-	-	-	-	-

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Прилози кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
 (сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за структурата на инвестициите на ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД (продолжение)

(1) Акции (продолжение)

ОПИС	Бр. на акции	Трошок на набавка по акција (во ден.)	Вкупен трошок на набавка (во ден.)	Вредност на акцијата на денот на известување	Вкупна вредност на денот на известување (во денари)	% на издавачот	% од вредноста на пензискиот фонд
Акции во затворени инвестициони фондови	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно вложувања во акции издадени во Република Македонија	-	-	398.594.887	-	384.877.853	-	3,93%
Обични акции							
CH0012005267 - NOVARTIS AG	10.700	2.730	29.210.813	2.925	31.295.509	0,00%	0,32%
CH0038863350 - NESTLE' AG	8.520	2.744	23.380.977	3.034	25.851.995	0,00%	0,26%
DE0005190003 - BAYERISCHE MOTOREN WERKE AG	8.530	3.183	27.155.244	4.485	38.258.713	0,00%	0,39%
DE0006048408 - HENKEL AG & CO. KGAA ST	12.500	2.300	28.753.588	3.194	39.921.188	0,00%	0,41%
DE0007236101 - SIEMENS AG	9.250	4.482	41.461.939	5.055	46.761.525	0,00%	0,48%
DE0007664005 - VOLKSWAGEN AG	4.200	6.778	28.467.848	10.009	42.038.325	0,00%	0,43%
DE0008404005 - ALLIANZ SE	6.250	5.280	33.002.923	6.445	40.282.500	0,00%	0,41%
FR0000120578 - SANOFI	8.800	3.519	30.967.061	4.391	38.636.268	0,00%	0,40%
FR0000120628 - AXA SA	48.800	687	33.528.495	821	40.066.020	0,00%	0,41%
FR0000121014 - LVMH MOET HENNESSY LOUIS VUITTON SA	1.800	7.640	13.751.174	8.536	15.365.160	0,00%	0,16%
GB0002374006 - DIAGEO PLC	5.100	1.397	7.123.649	1.345	6.860.793	0,00%	0,07%
US0028241000 - ABBOTT LABORATORIES	2.000	3.036	6.072.576	3.056	6.111.281	0,00%	0,06%
US1912161007 - THE COCA COLA CO	17.000	1.704	28.960.587	1.691	28.748.679	0,00%	0,29%
US3696041033 - GENERAL ELECTRIC COMPANY	41.000	851	34.905.132	979	40.147.384	0,00%	0,41%
US38259P5089 - GOOGLE INC	1.185	29.660	35.146.968	33.093	39.214.992	0,00%	0,40%
US4062161017 - HALLIBURTON COMPANY	24.000	1.574	37.785.817	1.618	38.839.757	0,00%	0,40%

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Прилози кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
 (сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

Прилог 1 - Образец 6 Извештај за структурата на инвестициите на ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД (продолжение)

(1) Акции (продолжение)

ОПИС	Бр. на акции	Трошок на набавка по акција (во ден.)	Вкупен трошок на набавка (во ден.)	Вредност на акцијата на денот на известување	Вкупна вредност на денот на известување (во денари)	% на издавачот	% од вредноста на пензискот фонд
US57636Q1040 - MASTERCARD INC	1.220	19.445	23.722.559	22.919	27.960.818	0,00%	0,29%
US5949181045 - MICROSOFT CORP.	22.000	1.234	27.147.961	1.247	27.433.587	0,00%	0,28%
US7739031091 - ROCKWELL AUTOMATION INC	6.000	3.620	21.722.309	3.918	23.509.305	0,00%	0,24%
US9497461015 - WELLS FARGO & COMPANY	17.800	1.559	27.756.505	1.595	28.382.655	0,00%	0,29%
Приоритетни акции	-	-	-	-	-	-	-
Акции во затворени инвестициони фондови	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно вложувања во акции издадени во странство	-	-	540.024.125	-	625.686.454	-	6,40%
Вкупно вложувања во акции	-	-	938.619.012	-	1.010.564.307	-	10,33%

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Прилози кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
 (сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за структурата на инвестициите на ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД (продолжение)
(2) Обврзници

ОПИС	Номинална вредност	Трошок на набавка (во ден.)	Вкупна вредност на денот на известување (во ден.)	% на издавачот	% од вредноста на пензискиот фонд
Обврзници издадени или гарантирани од Владата на Република Македонија					
MKMINF20G218-DO2011/01-0916 29.09.2016-MKD	200.000.000	191.537.460	202.938.802	38,68%	2,07%
MKMINF20G234-DO2011/03-1216 19.12.2016-MKD	1.000.000.000	963.878.035	1.002.011.290	79,97%	10,24%
MKMINF20G275-DO2012/03-0715 05.07.2015-MKD	210.000.000	210.307.945	215.445.506	33,98%	2,20%
MKMINF20G291-DO2012/05-0817 09.08.2017-MKD	1.055.000.000	1.067.497.891	1.078.414.528	89,56%	11,02%
MKMINF200D27-RMDEN02 31.05.2013-EUR	894.564	51.088.358	54.626.499	23,48%	0,56%
MKMINF200D35-RMDEN03 31.05.2014-EUR	882.453	50.493.427	52.747.261	9,39%	0,54%
MKMINF200D43-RMDEN04 31.05.2015-EUR	3.805.509	215.579.865	225.081.218	21,87%	2,30%
MKMINF200D50-RMDEN05 31.05.2016-EUR	205.474	12.675.944	11.900.288	1,51%	0,12%
MKMINF200D68-РМДЕН06 31.05.2017-EUR	1.299.206	72.414.743	74.446.006	14,44%	0,76%
MKMINF200D76-РМДЕН07 31.05.2018-EUR	1.904	105.419	107.336	0,01%	0,00%
MKMINF200D84-РМДЕН08 31.05.2019-EUR	491.115	25.941.805	27.537.380	3,05%	0,28%
MKMINF200D92-RMDEN09 31.05.2020-EUR	2.377.419	129.851.940	130.380.372	9,91%	1,33%
XS0438534579-MACEDO9 08.01.2013-EUR	13.250.000	734.609.258	854.760.229	7,57%	8,74%
MKMINF20G226-DO2011/02-0916-DK 29.09.2016-EUR	2.438.782	143.877.751	152.115.102	41,58%	1,56%
MKMINF20G259-DO2012/01-0317-DK 26.03.2017-EUR	3.252.133	200.035.000	208.417.770	79,21%	2,13%
MKMINF20G267-DO2012/02-0617-DK 25.06.2017-EUR	6.004.661	370.034.999	379.694.272	32,01%	3,88%
MKMINF20G325-DO2012/07-0817-DK 16.08.2017-EUR	8.536.516	525.035.000	535.680.000	56,76%	5,48%
MKMINF20G341-DO2012/09-0917-DK 06.09.2017-EUR	1.804.834	111.035.000	112.934.244	30,58%	1,15%
MKMINF20G358-DO2012/10-0917-DK 20.09.2017-EUR	2.438.826	150.035.000	152.280.950	14,44%	1,56%
MKMINF20G382-DO2012/13-1017-DK 04.10.2017-EUR	1.950.982	120.035.000	121.576.975	95,24%	1,24%
MKMINF20G390-DO2012/14-1017-DK 18.10.2017-EUR	1.951.128	120.034.999	121.337.063	92,66%	1,24%
MKMINF20G408-DO2012/15-1117-DK 01.11.2017-EUR	1.951.178	120.035.000	121.091.718	38,19%	1,24%
MKMINF20G424-DO2012/17-1117-DK 23.11.2017-EUR	6.862.391	422.034.999	424.429.266	83,51%	4,34%

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Прилози кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
 (сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за структурата на инвестициите на ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД (продолжение)

(2) Обврзници (продолжение)

ОПИС	Номинална вредност	Трошок на набавка (во ден.)	Вкупна вредност на денот на известување (во ден.)	% на издавачот	% од вредноста на пензискиот фонд
Вкупно инвестиции во обврзници издадени во Република Македонија:	-	6.008.174.838	6.259.954.075	-	63,98%
Вкупно инвестиции во обврзници	-	6.008.174.838	6.259.954.075	-	63,98%

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Прилози кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за структурата на инвестициите на ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД (продолжение)

(3) Други должнички хартии од вредност и уделни во отворени инвестициони фондови

ОПИС	Номинална вредност	Трошок на набавка (во ден.)	Вкупна вредност на денот на известување (во ден.)	% на издавачот	% од вредноста на пензискиот фонд
Трезорски записи издадени од Владата на Република Македонија					
MKMINFDZC515 - DZ2012/51-91 06.03.2013 - MKD	100.000.000	99.034.000	99.309.044	5,48%	1,02%
Вкупно инвестиции во други должнички хартии од вредност и уделни во инвестициони фондови во Република Македонија					
Уделни во отворени инвестициони фондови		99.034.000	99.309.044	-	1,02%
DE0005933931 - ISHARES DAX DE (DAXEX)	7.600	27.955.249	32.203.860	0,00%	0,33%
US4642867075 - ISHARES MSCI FRANCE INDEX (ETF)	53.719	50.300.448	59.117.603	0,28%	0,60%
US4642867158 - ISHARES MSCI TURKEY INDEX FUND	28.785	60.423.875	89.675.459	0,25%	0,92%
US4642867562 - ISHARES MSCI SWEDEN INDEX (ETF)	51.036	61.555.864	71.902.589	0,41%	0,74%
US4642868065 - ISHARES MSCI GERMANY INDEX FUND (ETF)	128.000	121.621.314	147.611.228	0,08%	1,51%
US4642868487 - ISHARES MSCI JAPAN INDEX	78.500	34.317.134	35.705.509	0,01%	0,36%
US4642872422 - ISHARES IBOXX \$ INVEST GRADE CORP BD FD	3.200	18.327.278	18.061.774	0,00%	0,18%
US4642872752 - ISHARES S&P GLOBAL TELECOMMUNICATIONS SECTOR INDEX	8.500	22.542.615	22.669.820	0,10%	0,23%
US4642872919 - ISHARES S&P GLOBAL TECHNOLOGY SECT.	27.572	78.500.963	86.578.253	0,38%	0,88%
US4642877967 - ISHARES DOW JONES US ENERGY SECTOR (ETF)	31.600	58.331.002	60.205.168	0,13%	0,62%
US4642878387 - ISHARES DOW JONES US BASIC MATER. (ETF)	14.700	46.904.125	47.530.698	0,19%	0,49%
US462885135 - ISHARES IBOXX \$ HIGH YID CORP BOND	9.000	38.164.350	39.193.838	0,01%	0,40%
US78463X7729 - SPDR S&P INTERNATIONAL DIVIDEND (ETF)	8.250	17.680.253	18.493.040	0,03%	0,19%
US78464A4177 - SPDR BARCLAYS CAPITAL HIGH YIELD BOND (ETF)	27.500	50.477.312	52.214.132	0,01%	0,53%
Вкупно инвестиции во други должнички хартии од вредност и уделни во инвестициони фондови издадени во странство	-	687.101.782	781.162.971	-	7,98%
Вкупно инвестиции во други должнички хартии од вредност и уделни во отворени инвестициони фондови	-	786.135.782	880.472.015	-	9,00%

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Прилози кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
 (сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

(4) Пласмани и депозити

ОПИС	Трошок за набавка (во денари)	Вкупна вредност на денот на извештајот (во денари)	% од вредноста на пензискиот фонд
Краткорочни депозити	380.000.000	381.160.814	3,90%
Долгорочни депозити	1.101.600.200	1.125.980.057	11,51%
Останати пласмани			
Вкупно пласмани и депозити	1.481.600.200	1.507.140.871	15,40%

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Прилози кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
 (сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

Прилог 2 - Образец 7

Структура на инвестициите на ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД по видови на финансиски средства на ден 31.12.2012 година

ОПИС	Вкупна вредност на денот на известувањето (во денари)	Процентуален удел во вредноста на пензискиот фонд
Акции	1.010.564.307	10,33%
Обврзници и други долгорочни должнички хартии од вредност	6.259.954.075	63,98%
Краткорочни хартии од вредност	99.309.044	1,02%
Акции и удели во инвестициони фондови	781.162.971	7,98%
Парични средства	28.723.979	0,30%
Пласмани и депозити	1.507.140.871	15,40%
Останати средства	96.828.451	0,99%
Вкупно средства	9.783.683.698	100,00%

Прилог 3 - Образец 8

Извештај за реализирани добивки и загуби на ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД за периодот од 01.01.2012 до 31.12.2012 година

Датум на продажба	Продадена хартија од вредност	Бр. на хартии од вредност	Сметководство на вредност	Продажна цена	Реализирана добивка или загуба
Обични акции издадени во Република Македонија					
24.02.2012	MKMPPTS101014 - MPT	150	2.849.850	3.073.200	223.350
06.04.2012	MKMTSK101019 - TEL	18.361	9.547.720	10.006.745	459.025
Обични акции издадени во Република Македонија					
	Обични акции издадени од странски компании и банки	18.511	12.397.570	13.079.945	682.375
23.01.2012	CH0033347318 - NE	6.500	9.337.221	10.659.213	1.321.992
28.03.2012	DE0006048408 - HEN	2.000	4.600.574	5.693.783	1.093.209
12.12.2012	DE0007664005 - VOW	700	4.744.641	6.864.387	2.119.746
24.02.2012	DE000BASF111 - BAS	4.800	15.909.621	19.200.826	3.291.205
23.11.2012	DE000ENAG999 - EOAN	29.800	31.057.298	25.197.822	(5.859.476)
28.03.2012	FR0000120271 - FP	9.000	21.865.028	21.206.572	(658.456)
14.03.2012	US00206R1023 - T	9.000	12.937.017	13.450.199	513.182
03.02.2012	US3755581036 - GILD	3.000	5.940.481	7.637.322	1.696.841
02.05.2012	US3755581036 - GILD	5.000	10.631.807	11.949.925	1.318.118
07.08.2012	US3755581036 - GILD	7.500	16.795.925	21.312.463	4.516.538
31.07.2012	US4062161017 - HAL	4.600	7.242.282	7.746.838	504.556
11.09.2012	US4581401001 - INTC	26.500	30.546.922	29.813.700	(733.222)
05.01.2012	US58933Y1055 - MRK	3.000	5.376.163	5.433.376	57.213
06.03.2012	US58933Y1055 - MRK	7.500	13.440.408	13.356.294	(84.114)
24.02.2012	US61166W1018 - MON	3.000	9.992.248	10.848.936	856.688
04.01.2012	US7170811035 - PFE	5.500	5.657.568	5.679.374	21.806

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Прилози кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
 (сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

**Извештај за реализирани добивки и загуби на ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД
 за периодот од 01.01.2012 до 31.12.2012 година (продолжение)**

Датум на продажба	Продадена хартија од вредност	Бр. на хартии од вредност	Сметководство на вредност	Продажна цена	Реализирана добивка или загуба
05.01.2012	US7170811035 - PFE	5.500	5.657.568	5.668.970	11.402
03.02.2012	US7170811035 - PFE	10.000	10.286.487	9.967.034	(319.453)
05.01.2012	US9182041080 - VFC	900	5.432.777	5.775.367	342.590
14.03.2012	US9182041080 - VFC	2.600	15.694.689	18.065.161	2.370.472
16.05.2012	US9311421039 - WMT	1.500	4.261.002	4.290.744	29.742
17.05.2012	US9311421039 - WMT	1.500	4.261.002	4.513.649	252.647
23.05.2012	US9311421039 - WMT	3.500	9.942.337	10.722.381	780.044
Обични акции издадени од странски компании и банки		152.900	261.611.066	275.054.336	13.443.270
Обврзници издадени или гарантирани од Владата на Република Македонија					
31.05.2012	MKMINF200D27 - RMDEN02	-	-	24.183	24.183
08.03.2012	MKMINF200D35 - RMDEN03	37.500	2.249.722	2.279.357	29.635
08.03.2012	MKMINF200D35 - RMDEN03	562.500	33.477.612	34.190.356	712.744
14.03.2012	MKMINF200D35 - RMDEN03	80.000	4.765.802	4.864.408	98.606
16.03.2012	MKMINF200D35 - RMDEN03	27.990	1.668.017	1.702.203	34.186
19.03.2012	MKMINF200D35 - RMDEN03	100.000	5.962.571	6.083.040	120.469
29.03.2012	MKMINF200D35 - RMDEN03	266.722	15.927.450	16.234.352	306.902
14.03.2012	MKMINF200D43 - RMDEN04	34.597	2.052.872	2.080.288	27.416
14.03.2012	MKMINF200D43 - RMDEN04	65.403	3.812.359	3.932.574	120.215
15.03.2012	MKMINF200D43 - RMDEN04	105.000	6.121.843	6.314.166	192.323
31.05.2012	MKMINF200D50 - RMDEN05	-	-	16.581	16.581
14.03.2012	MKMINF200D50 - RMDEN05	500.000	28.044.018	29.756.821	1.712.803
31.05.2012	MKMINF200D68 - РМДЕН06	-	-	37.947	37.947
31.05.2012	MKMINF200D76 - РМДЕН07	-	-	1.781	1.781
31.05.2012	MKMINF200D84 - РМДЕН08	-	-	67.693	67.693
02.02.2012	XS0238022445 - MACEDO4	2.140	114.109.120	127.153.185	13.044.065
21.03.2012	XS0238022445 - MACEDO4	2.000	107.858.978	122.372.062	14.513.084
19.04.2012	XS0238022445 - MACEDO4	3.000	162.981.172	179.473.837	16.492.665
19.04.2012	XS0238022445 - MACEDO4	5.000	271.635.287	299.123.062	27.487.775
25.04.2012	XS0238022445 - MACEDO4	2.000	108.756.608	117.989.637	9.233.029
10.05.2012	XS0238022445 - MACEDO4	250	13.660.678	15.023.441	1.362.763
28.06.2012	XS0238022445 - MACEDO4	500	27.583.119	30.495.575	2.912.456
04.07.2012	XS0238022445 - MACEDO4	1.000	55.231.794	60.795.625	5.563.831
31.07.2012	XS0238022445 - MACEDO4	200	11.072.551	11.813.954	741.403
01.08.2012	XS0238022445 - MACEDO4	5.000	276.882.687	290.020.862	13.138.175
06.08.2012	XS0238022445 - MACEDO4	200	11.082.027	11.820.208	738.181
06.08.2012	XS0238022445 - MACEDO4	8.070	447.159.806	474.463.779	27.303.973
03.02.2012	XS0438534579 - MACEDO9	562	37.251.717	37.974.524	722.807
29.03.2012	XS0438534579 - MACEDO9	100	6.711.228	6.857.265	146.037
19.06.2012	XS0438534579 - MACEDO9	100	6.826.970	6.927.542	100.572
05.07.2012	XS0438534579 - MACEDO9	400	24.993.475	25.392.684	399.209
24.09.2012	XS0438534579 - MACEDO9	1.000	63.289.706	63.872.245	582.539

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Прилози кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

**Извештај за реализирани добивки и загуби на ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД
за периодот од 01.01.2012 до 31.12.2012 година (продолжение)**

Датум на продажба	Продадена хартија од вредност	Бр. на хартии од вредност	Сметководствве на вредност	Продажна цена	Реализирана добивка или загуба
16.11.2012	XS0438534579 - MACEDO9	5.000	319.751.039	321.655.509	1.904.470
17.12.2012	XS0438534579 - MACEDO9	7.500	482.168.900	483.353.306	1.184.406
	Обврзници издадени или гарантирани од Владата на Република Македонија	1.823.734	2.653.089.128	2.794.164.052	141.074.924
	Трезорски записи издадени од Владата на Република Македонија				
22.06.2012	MKMINFOZC176 - DZ2012/17-98	16.000	159.146.909	159.147.040	131
22.06.2012	MKMINFDZC200 - DZ2012/20-98	36.500	362.569.541	362.569.830	289
	Трезорски записи издадени од Владата на Република Македонија	52.500	521.716.450	521.716.870	420
	Удели во странски отворени инвестициони фондови				
19.07.2012	DE0005933931 - DAXEX	8.000	27.730.811	30.138.548	2.407.737
30.07.2012	DE0005933931 - DAXEX	11.700	40.808.768	44.076.021	3.267.253
08.08.2012	DE0005933931 - DAXEX	4.500	15.695.680	17.425.512	1.729.832
21.08.2012	US4642868065 - EWG	40.500	38.481.744	43.443.954	4.962.210
06.09.2012	US4642868065 - EWG	22.000	20.903.663	23.662.954	2.759.291
11.07.2012	US4642872265 - AGG	4.000	20.962.759	22.440.466	1.477.707
30.03.2012	US4642872422 - LQD	6.000	32.384.028	32.256.398	(127.630)
31.05.2012	US4642872422 - LQD	8.000	42.476.981	46.072.491	3.595.510
	Удели во странски отворени инвестициони фондови	104.700	239.444.434	259.516.344	20.071.910
	ВКУПНО РЕАЛИЗИРАНИ ДОБИВКИ И ЗАГУБИ				175.272.899

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Прилози кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
 (сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за нереализирани добивки и загуби на ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД
 за периодот од 01.01.2012 до 31.12.2012 година

ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТ	Трошок за набавка (во денари)	Објективна вредност	Ревалоризација на хартните од вредност расположливи за продажба	Нереализирана добивка или загуба	Нето курсни разлики	Амортизација на дисконтот (премијата) на инструментите кои доспеваат на фиксен датум*	Загуба поради оштетување
Обични акции издадени во Република Македонија	398.594.887	384.877.853		(13.717.034)			
MKALKA101011 - АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ	129.983.779	135.195.633		5.211.854			
MKFERS101018 - ФЕРШПЕД АД СКОПЈЕ	22.057.062	21.976.000		(81.062)			
MKGRTN101015 - ГД ГРАНИТ АД СКОПЈЕ	70.462.296	56.561.022		(13.901.274)			
MKKMBS101019 - КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ	17.289.230	15.803.746		(1.485.484)			
MKMPTS101014 - МАКПЕТРОЛ АД СКОПЈЕ	10.365.656	6.588.000		(3.777.656)			
MKMTSK101019 - МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ АД СКОПЈЕ	20.393.880	20.393.880					
MKMTUR101018 - АД МАКЕДОНИЈА ТУРИСТ	60.729.198	69.681.844		8.952.646			
MKONVA101012 - ОХРИДСКА БАНКА АД ОХРИД	9.761.505	7.345.000		(2.416.505)			
MKREPL101013 - РЕПЛЕК АД СКОПЈЕ	14.639.856	16.842.000		2.202.144			
MKSBTB101013 - СТОПАНСКА БАНКА АД БИТОЛА	7.336.000	4.555.565		(2.780.435)			
MKTETE101016 - ТЕТЕКС АД ТЕТОВО	4.171.830	3.412.343		(759.487)			
MKTPLF101010 - ТОПЛИФИКАЦИЈА АД СКОПЈЕ	11.823.595	7.717.320		(4.106.275)			
MKVITA101012 - ВИТАМИНКА АД ПРИЛЕП	3.680.000	2.208.000		(1.472.000)			
MKVVTK101013 - ВВ ТИКВЕШ АД КАВАДАРЦИ	7.813.000	9.015.000		1.202.000			
MKZPKO101012 - ЗК ПЕЛАГОНИЈА АД БИТОЛА	8.088.000	7.582.500		(505.500)			

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Прилози кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
 (сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

**Извештај за пореализирани добивки и загуби на ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД
 за периодот од 01.01.2012 до 31.12.2012 година (продолжение)**

ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТ	Трошок за набавка (во денари)	Објективна вредност	Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба	Нереализирана добивка или загуба	Нето курсни разлики	Амортизација на дисконтот (промијата) на инструментите кои доспеваат на фиксен датум*	Загуба поради оштетување
Обични акции издадени од странски компании и банки							
CH0012005267 - NOVARTIS AG	540.024.125	625.686.454	-	85.662.329	-	-	-
CH0038863350 - NESTLE' AG	29.210.813	31.295.509	-	2.084.696	-	-	-
DE0005190003 - BAYERISCHE MOTOREN WERKE AG	23.380.977	25.851.995	-	2.471.018	-	-	-
DE0006048408 - HENKEL AG & CO. KGAA ST	27.155.244	38.258.713	-	11.103.469	-	-	-
DE0007236101 - SIEMENS AG	28.753.588	39.921.188	-	11.167.600	-	-	-
DE0007664005 - VOLKSWAGEN AG	41.461.939	46.761.525	-	5.299.586	-	-	-
DE0008404005 - ALLIANZ SE	28.467.848	42.038.325	-	13.570.477	-	-	-
FR0000120578 - SANOFI	33.002.923	40.282.500	-	7.279.577	-	-	-
FR0000120628 - AXA SA	30.967.061	38.636.268	-	7.669.207	-	-	-
FR0000121014 - LVMH MOET HENNESSY LOUIS VUITTON SA	33.528.495	40.066.020	-	6.537.525	-	-	-
GB0002374006 - DIAGEO PLC	13.751.174	15.365.160	-	1.613.986	-	-	-
US0028241000 - ABBOTT LABORATORIES	7.123.649	6.860.793	-	(262.856)	-	-	-
US1912161007 - THE COCA COLA CO	6.072.576	6.111.281	-	38.705	-	-	-
US3696041033 - GENERAL ELECTRIC COMPANY	28.960.587	28.748.679	-	(211.908)	-	-	-
US38259P5089 - GOOGLE INC	34.905.132	39.214.992	-	5.242.252	-	-	-
US4062161017 - HALLIBURTON COMPANY	35.146.968	37.785.817	-	4.068.024	-	-	-
US57636Q1040 - MASTERCARD INC	23.722.559	37.839.757	-	1.053.940	-	-	-
US5949181045 - MICROSOFT CORP.	27.147.961	27.960.818	-	4.238.259	-	-	-
US7739031091 - ROCKWELL AUTOMATION INC	21.722.309	27.433.587	-	285.626	-	-	-
US9497461015 - WELLS FARGO & COMPANY	27.756.505	23.509.305	-	1.786.996	-	-	-
		28.382.655	-	626.150	-	-	-

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Прилози кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

**Извештај за нереализирани добивки и загуби на ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД
за периодот од 01.01.2012 до 31.12.2012 година (продолжение)**

ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТ	Трошок за набавка (во донари)	Објективна вредност	Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба	Нереализирана добивка или загуба	Нето курсни разлики	Амортизација на дисконтот (премијата) на инструментите кои доспеваат на фиксен датум*	Загуба поради оштетување
Обврзници издадени или гарантирани од Владата на Република Македонија							
MKMINF20G218-DO2011/01-0916-29.09.2016-MKD	6.008.174.838	6.259.954.075	(17.141.656)	40.185	(376.752)	269.257.460	-
MKMINF20G234-DO2011/03-1216-19.12.2016-MKD	191.537.460	202.938.802	-	-	-	11.401.342	-
MKMINF20G275-DO2012/03-0715-05.07.2015-MKD	963.878.035	1.002.011.290	-	-	-	38.133.255	-
MKMINF20G291-DO2012/05-0817-09.08.2017-MKD	210.307.945	215.445.506	-	-	-	5.137.561	-
MKMINF200D27-RMDEN02 31.05.2013-EUR	1.067.497.891	1.078.414.528	-	-	-	10.916.637	-
MKMINF200D35-RMDEN03 31.05.2014-EUR	51.088.358	54.626.499	(1.298.906)	6.962	63.325	4.766.760	-
MKMINF200D43-RMDEN04 31.05.2015-EUR	50.493.427	52.747.261	(1.995.585)	-	25.180	4.224.239	-
MKMINF200D43-RMDEN04 31.05.2015-EUR	215.579.865	225.081.218	(6.255.621)	-	78.780	15.678.194	-
MKMINF200D50-RMDEN05 31.05.2016-EUR	12.675.944	11.900.288	(1.962.101)	(7.287)	(694)	1.194.426	-
MKMINF200D68-РМДЕН06 31.05.2017-EUR	72.414.743	74.446.006	(2.473.382)	(26.784)	13.751	4.517.678	-
MKMINF200D76-РМДЕН07 31.05.2018-EUR	105.419	107.336	-	(592)	-	2.509	-
MKMINF200D84-РМДЕН08 31.05.2019-EUR	25.941.805	27.537.380	(253.663)	67.886	2.846	1.778.506	-
MKMINF200D92-RMDEN09 31.05.2020-EUR	129.851.940	130.380.372	(2.573.722)	-	(886)	3.103.040	-
XS0438534579-MACEDO9 08.01.2013-EUR	734.609.258	854.760.229	(328.676)	-	177.755	120.301.892	-
MKMINF20G226-DO2011/02-0916-DK-29.09.2016-EUR	143.877.751	152.115.102	-	-	(16.367)	8.253.718	-
MKMINF20G259-DO2012/01-0317-DK-26.03.2017-EUR	200.035.000	208.417.770	-	-	950	8.381.820	-
MKMINF20G267-DO2012/02-0617-DK-25.06.2017-EUR	370.034.999	379.694.272	-	-	(716.122)	10.375.395	-

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Прилози кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
 (сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

**Извештај за нереализирани добивки и загуби на ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД
 за периодот од 01.01.2012 до 31.12.2012 година (продолжение)**

ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТ	Трошок за набавка (во денари)	Објективна вредност	Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба	Нереализирана добивка или загуба	Нето курсни разлики	Амортизација на дисконтот (премијата) на инструментите кои доспеваат на фиксен датум ^a	Загуба поради оштетување
MKMINF20G325-DO2012/07-0817-DK 16.08.2017-EUR	525.035.000	535.680.000	-	-	(4.422)	10.649.422	-
MKMINF20G341-DO2012/09-0917-DK 06.09.2017-EUR	111.035.000	112.934.244	-	-	(2.746)	1.901.990	-
MKMINF20G358-DO2012/10-0917-DK 20.09.2017-EUR	150.035.000	152.280.950	-	-	(12.239)	2.258.189	-
MKMINF20G382-DO2012/13-1017-DK 04.10.2017-EUR	120.035.000	121.576.975	-	-	(14.648)	1.556.623	-
MKMINF20G390-DO2012/14-1017-DK 18.10.2017-EUR	120.034.999	121.337.063	-	-	(5.681)	1.307.745	-
MKMINF20G408-DO2012/15-1117-DK 01.11.2017-EUR	120.035.000	121.091.718	-	-	(2.563)	1.059.281	-
MKMINF20G424-DO2012/17-1117-DK 23.11.2017-EUR	422.034.999	424.429.266	-	-	37.029	2.357.238	-
Трезорски записи издадени од Владата на Република Македонија	99.034.000	99.309.044	-	-	-	275.044	-
MKMINFDZC515 - DZ2012/51-91 06.03.2013 - MKD	99.034.000	99.309.044	-	-	-	275.044	-
Удели во странски отворени инвестициони фондови	687.101.782	781.162.971	-	94.061.189	-	-	-
DE0005933931 - ISHARES DAX DE (DAXEX)	27.955.249	32.203.860	-	4.248.611	-	-	-
US4642867075 - ISHARES MSCI FRANCE INDEX (ETF)	50.300.448	59.117.603	-	8.817.155	-	-	-
US4642867158 - ISHARES MSCI TURKEY INDEX FUND	60.423.875	89.675.459	-	29.251.584	-	-	-
US4642867562 - ISHARES MSCI SWEDEN INDEX (ETF)	61.555.864	71.902.589	-	10.346.725	-	-	-
US4642868065 - ISHARES MSCI GERMANY INDEX FUND (ETF)	121.621.314	147.611.228	-	25.989.914	-	-	-
US4642868487 - ISHARES MSCI JAPAN INDEX	34.317.134	35.705.509	-	1.388.375	-	-	-

ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД

Прилози кон финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012
(сите износи се во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за нереализирани добивки и загуби на ОЗПФ НЛБ ПЕНЗИСКИ ФОНД
за периодот од 01.01.2012 до 31.12.2012 година (продолжение)

ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТ	Трошок за набавка (во донари)	Објективна вредност	Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба	Нереализирана добивка или загуба	Нето курсни разлики	Амортизација на дисконтот (премијата) на инструментите кои доспеваат на фиксен датум*	Загуба поради оштетување
US4642872422 - ISHARES IBOXX \$ INVEST GRADE CORP BD FD	18.327.278	18.061.774	-	(265.504)	-	-	-
US4642872752 - ISHARES S&P GLOBAL TELECOMMUNICATIONS SECTOR INDEX	22.542.615	22.669.820	-	127.205	-	-	-
US4642872919 - ISHARES S&P GLOBAL TECHNOLOGY SECT.	78.500.963	86.578.253	-	8.077.290	-	-	-
US4642877967 - ISHARES DOW JONES US ENERGY SECTOR (ETF)	58.331.002	60.205.168	-	1.874.166	-	-	-
US4642878387 - ISHARES DOW JONES US BASIC MATER. (ETF)	46.904.125	47.530.698	-	626.573	-	-	-
US4642885135 - ISHARES IBOXX \$ HIGH YID CORP BOND	38.164.350	39.193.838	-	1.029.488	-	-	-
US78463X7729 - SPDR S&P INTERNATIONAL DIVIDEND (ETF)	17.680.253	18.493.040	-	812.787	-	-	-
US78464A4177 - SPDR BARCLAYS CAPITAL HIGH YIELD BOND (ETF)	50.477.312	52.214.132	-	1.736.820	-	-	-
ВКУПНО НЕРЕАЛИЗИРАНИ ДОБИВКИ И ЗАГУБИ	7.732.929.632	8.150.990.397	(17.141.656)	166.046.669	(376.752)	269.532.504	-

* Во позицијата амортизација на дисконт е додадена пресметаната купонска камата на обврзниците со фиксен датум на доспевање.

Забелешка: Вкупната разлика помеѓу објективната (фер) вредност и трошокот на набавка е еднаква вкупно нереализираните добивки (загуби) од вложување во хартии од вредност зголемени за ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба, нето курсните разлики, амортизацијата на дисконтот (премијата) на средствата кои доспеваат на фиксен датум и загубата поради оштетување, зависно од видот на средството.